



Jie'llellemviõkk - kōõskōs  
Eallinfápmoguovddáš  
Eellimvyeimikuávdáš

SAAMEN KIELEN OIKEELLISUUS VIITOITUKSESSA

# Inarin kunnan alueellisen viitoituksen yleissuunnitelmat

Esittämistilaisuus

Huhtikuu 2026



# Tieliikenteen viitoituksen suunnittelu

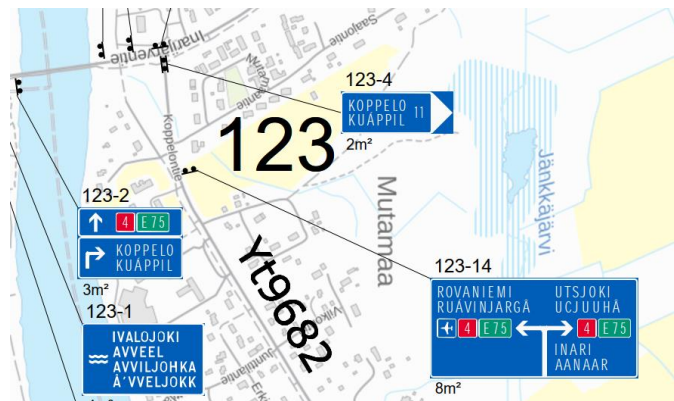
Alueellinen viitoitussuunnittelu



Jie'lle mviõkk-kõõskõs  
Eallinfápmoguovddáš  
Eellimvyeimikuávdáš

# Tieliikenteen viitoituksen suunnittelu

- Viitoituksen tavoitteena on viitoitettavien jatkuvuus ja yhdenmukaisuus, liikenneturvallisuus ja tieverkon jäsentely.
  - Merkit tulee olla liikenneturvallisuuden näkökulmasta havaittavia ja luettavia.
    - Viitoitettavien kohteiden määrä on rajoitettu, jotta autoilija saavuttaa merkkien luettavuuden ja merkit eivät saa aiheuttaa näkemäesteitä.
- Monessa merkissä suurempi tekstikoko sekä merkin ulkoasun selkeyttäminen parantaa merkkien havaittavuutta ja liikenneturvallisuutta.
  - Tekstikoko vaikuttaa taulukokoon, siten myös viitoitettavien kohteiden määrä on rajallinen.



Lähde: Tieliikenteen viitoituksen suunnittelu, Inari

# Nimistön oikeellisuus

## pohjoissaame, inarinsaame ja koltansaame

- Pohjois-Sodankylän (Vuotso ja Porttipahta), Inarin, Utsjoen ja Enontekiön alueilla viitoitus edellyttää oikeellisuuden ja ajantasaisuuden tarkistamista ja täydentämistä saamen kielten osalta.
- Saamenkielen oikeinkirjoituksessa voi olla nykyisin puutteita, eikä suomenkielisissä viitoissa ole välttämättä saamen kieltä huomioitu.
- Saamenkieltä viitoituksissa täydennetään aktiivisesti rahoituksen puitteissa, mikä voi osaltaan edellyttää erillisrahoitusta Väylävirastosta.
- Mikäli jokea osoittavassa merkin sijoituspaikan alueella puhutaan useampaa saamen kieltä samanaikaisesti, merkissä voi käyttää useampaa saamen kieltä (alueen kielet).
- Saamenkielen alueilla merkeissä käytettävä kieli tarkastetaan tapauskohtaisesti ja merkissä käytettävä saamen kieli tai saamen kielet.
- **Saamen kielineuvosto päättää** mikä saamenkieli tulee olla merkissä ensimmäisenä Saamen kielen toimiston esityksestä.
- Saamenkieli täydennetään merkkien uusimisen yhteydessä, urakoiden yhteydessä, erillisen toteuttamishjelman tai teemarahoituksen kautta.



Lähde: Saamelaiskäräjät.

# Roolit viitoitussuunnitteluun liittyen

Alueellinen viitoitussuunnittelu



Jie'lle mviõkk-kõõskõs  
Eallinfápmoguovddáš  
Eellimvyeimikuávdáš

# Roolit viitoitussuunnitelmiin liittyen



## Traficom

Merkkien käyttöperiaatteet, värit, tunnukset, tekstit ja tekstikoot perustuvat Traficomien määräyksiin liikenteenohjauslaitteiden väreistä, rakenteesta ja mitoista.



## Väylävirasto

Väyläviraston vastuulla on yhtenäinen maanteiden viitoituksen ohjeistus osaksi koko Suomen liikennejärjestelmän toimivuutta.



## Elinvoimakeskus

Vastaa suunnitteluvaiheiden viitoitussuunnitelmien alueellisesta toteuttamisesta ja viitoituksen ylläpidosta. Saamen kielineuvoston yhteistyön keskiössä saamen kielen oikeellisuus viitoitussuunnitelmien ja viitoituksen merkkien toteutuksessa.

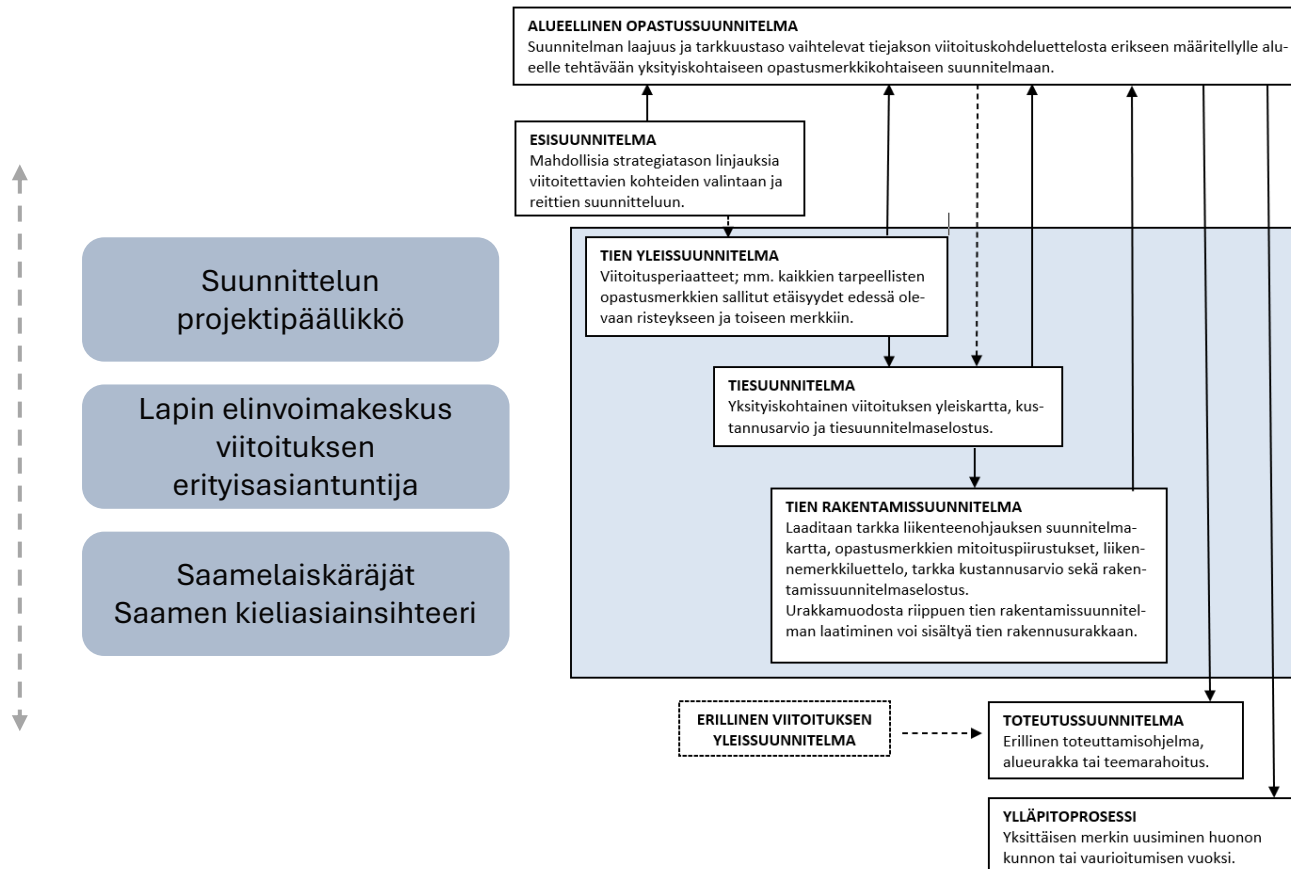


## Saamen kielineuvosto

Saamen kielen toimisto määrittelee ja esittelee viitoitettavan saamen nimistön, saamen kielen / kielet, kielijärjestyksen sekä vastaa vuoropuhelusta saamelaiten kotiseutualueilla. Saamen kielineuvosto hyväksyy saamen kielen oikeellisuuden.

# Tarkastusprosessi Saamen kieli eri suunnittelutasoilla

↓ | **Tieliikennelaki (729/2018)** | **Saamen kielilaki (1086/2003)** | **VNA liikenteenohjauslaitteiden käyttö (379/2020), 29 §** | ↓



"Saamelaisten kotiseutualueella olevassa liikennemerkeissä käytetään suomen kielen lisäksi saamen kieltä. Saamen kielellä tarkoitetaan Suomessa puhuttavia kolmea saamen kieltä: inarinsaamea, koltansaamea ja pohjoissaamea. Saamelaisten kotiseutualueita ovat Enontekiön, Inarin ja Utsjoen kunnat sekä pohjoisosassa sijaitseva Lapin paliskunnan alue.

**Liikennemerkeissä suomen lisäksi käytettävä saamen kieli valitaan merkin sijaintipaikan mukaan.** Tapauskohtaisesti, paikannimikivissä voidaan Inarin kunnassa suomen lisäksi käyttää useampaa saamen kieltä samanaikaisesti, jos merkin toteutettavuus teknisesti ja ymmärrettävästi liikenneturvallisuus huomioiden on mahdollista. Käytettävän nimistön oikeellisuus ja oikea saamenkielinen kirjoitusasu varmistetaan Saamelaiskäräjien Saamen kielen toimistosta."

Lähde: Tieliikenteen viitoituksen suunnittelu, ote kielisuhteet.



Jie'lle mviõkk - kōõskōs  
Eallinfápmoguovddáš  
Eellimvyeimikuávdáš

SAAMEN KIELEN OIKEELLISUUS VIITOITUKSESSA

**Kiitos yhteistyöstämme.**

**Spä'sseb õhttsažtuâjast.**

**Takkâ mii oovtâstpargo oovdâst.**

**Giitu  
min ovttasbarggu ovddas.**

Esittämistilaisuus